

Sygn. akt VI Ca 95/23

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 sierpnia 2023 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Lech Dłuski
------------------------	------------------------

Sędziowie:	SO Magdalena Wygonowska
	SO Lidia Merska

po rozpoznaniu w dniu 11 sierpnia 2023 r. w Olsztynie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa małoletnich K. K. (1) i A. K. (1)

reprezentowanych przez matkę A. K.

przeciwko Ł. K.

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji pozwanego Ł. K.

od wyroku Sądu Rejonowego w Lidzbarku Warmińskim

z dnia 23 stycznia 2023 roku, sygn. akt III RC 116/22

zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I w ten sposób, że obniża ustalone tam alimenty od pozwanego na rzecz małoletniego K. K. (1) z 750 złotych do 650/ sześćset pięćdziesiąt/ złotych miesięcznie.

zmienia zaskarżony wyrok w punkcie II w ten sposób, że obniża ustalone tam alimenty od pozwanego na rzecz małoletniej A. K. (1) z 550 złotych do 500/ pięćset/ złotych miesięcznie.

w pozostałej części apelację oddala.

koszty procesu stron za instancję odwoławczą wzajemnie znosi.

Lidia Merska Lech Dłuski Magdalena Wygonowska

Sygn. akt **VI Ca 95/23**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Lidzbarku Warmińskim wyrokiem z dnia 23 stycznia 2023 r. wydanym w sprawie III RC 116/22 z powództwa małoletnich K. K. (1) i A. K. (1) reprezentowanych przez przedstawicielkę ustawową A. K. (2) przeciwko Ł. K. o podwyższenie alimentów, podwyższył z dniem (...) r. alimenty od pozwanego Ł. K. na rzecz małoletniego powoda K. K. (1), których wysokość po raz ostatni została ustalona wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 7 grudnia 2021 r. w sprawie VI RC 710/20 w kwocie po 550 zł miesięcznie do kwoty po 750 zł miesięcznie, płatnych do (...) każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami za opóźnienie określonymi w art. 481 § 2 kc na wypadek opóźnienia w płatności każdej z rat, do rąk ustawowej przedstawicielki małoletniego powoda A. K. (2) (punkt I.); podwyższył z dniem (...) r. alimenty od pozwanego Ł. K. na rzecz małoletniej powódki A. K. (1), których wysokość po raz ostatni została ustalona wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 7 grudnia 2021 r. w sprawie VI RC 710/20 w kwocie po 400 zł miesięcznie do kwoty po 550 zł miesięcznie, płatnych do 10 dnia każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami za opóźnienie określonymi w art. 481 § 2 kc na wypadek opóźnienia w płatności każdej z rat, do rąk ustawowej przedstawicielki małoletniej powódki A. K. (2) (punkt II.); w pozostałym zakresie powództwo oddalił (punkt III.); koszty procesu między stronami wzajemnie zniósł (punkt IV.); odstąpił od obciążania pozwanego opłatami sądowymi na rzecz Skarbu Państwa (punkt V.) oraz wyrokowi w punkcie I i II nadał rygor natychmiastowej wykonalności (punkt VI.).

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, że zostały spełnione przesłanki z art. 138 k.r.o., ponieważ ustalenie wysokości alimentów nastąpiło wyrokiem z dnia 7 grudnia 2021 r., zaś w okresie od tej daty do dnia wydania orzeczenia w niniejszej sprawie doszło do wzrostu usprawiedliwionych potrzeb małoletnich powodów oraz zwiększenia wydatków na ponoszone już wcześniej zaspokojenie potrzeb małoletnich. Sąd Rejonowy wskazał, iż nie ulega wątpliwości, że intensywny rozwój małoletnich pociąga za sobą wymierny wzrost stałych wydatków, jakie matka zmuszona jest ponosić w związku z ich utrzymaniem Zdaniem Sądu Rejonowego, szczególnie w ostatnich miesiącach można zaobserwować znaczący wzrost cen podstawowych produktów, co jest związane z inflacją. Wzrost opłat za przedszkole, ubrania oraz znaczący wzrost wydatków na pokrycie kosztów żywienia małoletnich daje podstawę do przyjęcia, że wydatki te choć istniały jeszcze przed ostatnim orzeczeniem określającym wysokość alimentów, stanowią podstawę do zwiększenia zakresu obowiązku pozwanego łozenia na potrzeby dzieci. Sąd Rejonowy zauważył dodatkowo, że znaczący wzrost wydatków w budżecie domowym, który nie występował w chwili ustalania ostatni raz alimentów, związany był z podjęciem przez małoletniego powoda uprawiania sportu, z czym wiążą się wydatki związane z zakupem strojów sportowych, obuwia, czy wyjazdami na zawody i obozy. Sąd Rejonowy uznał, że wydatek na ten cel jest usprawiedliwiony. Jednocześnie, Sąd ten zauważył, że ojciec powodów sam sfinansował dla małoletniego zakup butów do gry w (...). Sąd Rejonowy wskazał, że zupełnie nowym wydatkiem był także zakup telefonu dla małoletniego powoda. Zwrócił również uwagę, że również małoletnia powódka zaczęła uczęszczać na zajęcia dodatkowe (...), a ponadto powstały po jej stronie nowe wydatki na rehabilitację. Sąd Rejonowy zauważył również, że matka powodów w (...) r. zrobiła remont mieszkania, wykonując dzieciom większą antresolę, której wybudowanie kosztowało ok. 5000-6000 zł. Dodatkowo, kupiła im telewizor za cenę ok. (...). W ocenie Sądu Rejonowego, matka małoletnich powodów nie jest w stanie samodzielnie sprostac wskazany wydatkom, przez co oczywistym jest zwiększenie udziału partycypowania w tych kosztach pozwanego. Sąd Rejonowy uznał, że adekwatne do sytuacji materialnej pozwanego i jego realnych możliwości zarobkowych, jak też do usprawiedliwionych potrzeb małoletnich powodów, będą alimenty w wysokości po 750 zł miesięcznie na małoletniego K. i w wysokości po 550 zł miesięcznie na małoletnią A.. Sąd Rejonowy zwrócił uwagę, że pozwany mieszka sam, nie ma nikogo innego na utrzymaniu, nie ponosi kosztów utrzymania samochodu, oprócz jednorazowej opłaty za ubezpieczenie OC i uzyskuje dochody w wysokości ok. (...) miesięcznie.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany, zaskarżając go w całości i zarzucając mu:

naruszenie prawa materialnego, tj. art. 135 § 1 k.r.o. poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie i niezastosowanie;

naruszenie prawa procesowego polegające na nieuwzględnieniu co do zasady sytuacji materialnej pozwanego przez dowolne przyjęcie, że możliwości zarobkowe pozwanego są większe ponad dochody uzyskiwane z pracy zarobkowej na pełnym etacie i nieuwzględnienie okoliczności, że pozwany mieszka w małej miejscowości i żadna z instytucji

publicznej lub prywatna firma nie oferuje miejsc pracy w okolicy jego miejsca zamieszkania na wyższym poziomie płacy;

niewwzględnienie faktu, że matka małoletnich powodów jest w stałym związku z innym mężczyzną, który przebywa u niej regularnie lub mieszka i jest zobowiązany do pokrywania kosztów zużywanych przez siebie mediów w mieszkaniu, czy wspólnych posiłków oraz, że matka małoletnich pozbawiła pozwanego możliwości kontaktowania się z synem, a obowiązki nad małoletnimi w dużej części sprawują jej rodzice, u których małoletni powodowie bardzo często przebywają i są przez nich częściowo utrzymywane;

niewwzględnienie wniosków dowodowych pozwanego w zakresie posiadanych oszczędności przez dzieci i wykazania sposobu ich wydatkowania na zaspokojenie potrzeb małoletnich.

W konsekwencji, pozwany wniósł o oddalenie wniosku o podwyższenie alimentów na rzecz małoletnich A. i K. K. (1) ponad kwotę 400 zł na rzecz A. oraz ponad kwotę 550 zł na rzecz K. i pozostawienie alimentów na rzecz małoletnich powodów w dotychczasowej wysokości ustalonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie w z dnia 7 grudnia 2021 r., wydanym w sprawie VI RC 710/20 oraz nieobciążanie pozwanego kosztami procesu.

Przedstawicielka ustawowa małoletnich powodów w odpowiedzi podała, że pozwany nie podaje prawdy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na częściowe uwzględnienie.

Na podstawie stanu faktycznego ustalonego w sprawie Sąd Rejonowy wysnuł wnioski, których to Sąd Okręgowy nie jest w stanie ostatecznie zaaprobować. W ocenie Sądu Okręgowego, zasadnym jest częściowe uwzględnienie żądania apelującego i zmniejszenie kwot alimentów, jakie pozwany zobowiązany jest łożyć na rzecz małoletnich powodów.

Bezspornym jest, że w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zmiany te dotyczyć mogą zakresu potrzeb uprawnionego i możliwości zobowiązanego. Przez zmianę stosunków rozumie się istotne zwiększenie lub zmniejszenie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji, istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub istotne zmniejszenie się możliwości zaspokajania potrzeb własnymi siłami. Zgodnie z treścią art. 133 k.r.o., rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba, że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Obowiązek alimentacyjny rodziców względem dziecka spoczywa na obojgu rodzicach, chyba, że któreś z nich nie ma możliwości wypełniania tego obowiązku.

Od czasu ostatniego orzekania w przedmiocie alimentów upłynęło niewiele ponad rok. W ocenie Sądu Okręgowego, nie jest to tak znaczny upływ czasu, który sam w sobie mógłby spowodować istotny wzrost usprawiedliwionych potrzeb małoletnich powodów. Wzrost cen podstawowych produktów i usług, na które zwrócił uwagę Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, widoczny był już na etapie ostatniego orzekania w przedmiocie alimentów, a zatem nie jest to zjawisko nowe, które mogłoby mieć wpływ na zmianę wysokości obowiązku alimentacyjnego pozwanego względem małoletnich powodów.

Zdaniem Sądu Okręgowego, nie zasługują na uwzględnienie przy aktualizowaniu obowiązku alimentacyjnego jednorazowe, czy okazjonalne wydatki na utrzymanie dzieci, jak zakup telefonu, telewizora, czy remont mieszkania, w skutek którego powodka dodatkowo uzyskała zwiększenie wartości posiadanego przez siebie majątku. Wskazywany przez Sąd Rejonowy wydatek związany z leczeniem ortodontycznym małoletniego K. istniał już w czasie poprzedniego orzekania w przedmiocie alimentów, a zatem był już wówczas wzięty pod uwagę przez Sąd i nie zasługuje na uwzględnienie w niniejszym postępowaniu.

Spośród zaprezentowanych przez strony kosztów utrzymania małoletnich powodów, które miały wpływ na podwyższenie obowiązku alimentacyjnego pozwanego, Sąd Okręgowy uwzględnił jedynie wydatki związane z

zajęciami małoletnich – treningami (...) małoletniego K. oraz zajęciami (...) małoletniej A. oraz wydatki związane z rehabilitacją małoletniej A.. Nie ulega wątpliwości, że są to wydatki o charakterze stałym, a ponadto, że powstały one już po wydaniu poprzedniego orzeczenia w przedmiocie alimentów. W ocenie Sądu Okręgowego, wydatki te nie są tak znaczne, aby usprawiedliwiać podwyższenie obowiązku alimentacyjnego pozwanego na rzecz małoletniego K. o kwotę aż 200 zł miesięcznie, a na rzecz małoletniej A. o kwotę 150 zł miesięcznie. Podkreślić należy, że we wskazanych, nowych wydatkach na rzecz dzieci rodzice powinni uczestniczyć wspólnie. Nawet jeżeli zakres finansowego udziału matki małoletnich w utrzymaniu powodów jest zmniejszony z uwagi na pierwszoplanową opiekę sprawowaną przez nią nad małoletnimi, to jednak brak jest podstaw do obciążania tymi wydatkami wyłącznie pozwanego.

Sąd Okręgowy wziął również pod uwagę, że pozwany swój obowiązek alimentacyjny o utrzymanie małoletniej A. wykonuje częściowo poprzez osobiste starania o jej utrzymanie i wychowanie, ponieważ dziewczynka spędza u niego co drugi weekend.

W konsekwencji, ponowna analiza miesięcznych wydatków związanych z zaspokojeniem wszystkich usprawiedliwionych potrzeb małoletnich powodów uzasadniała skorygowanie wysokości alimentów ustalonych przez Sąd Rejonowy i obniżenie ich o kwotę 100 zł miesięcznie w odniesieniu do małoletniego K. oraz o kwotę 50 zł miesięcznie w odniesieniu do małoletniej A.. Sąd Okręgowy uznał, że alimenty w łącznej wysokości 1150 zł miesięcznie pozostają w granicach możliwości majątkowych i zarobkowych pozwanego, które trafnie ustalił Sąd Rejonowy.

Wobec powyższych okoliczności, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. uwzględniając apelację w części, zmienił zaskarżony wyrok w punkcie I. w ten sposób, że obniżył ustalone tam alimenty od pozwanego na rzecz małoletniego K. K. (1) z 750 złotych do 650 złotych miesięcznie (punkt 1.) oraz w punkcie II. w ten sposób, że obniżył ustalone tam alimenty od pozwanego na rzecz małoletniej A. K. (1) z 550 złotych do 500 złotych miesięcznie (punkt 2.). W pozostałej części, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację (punkt 3.). O kosztach procesu za instancję odwoławczą Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., znosząc je wzajemnie między stronami z uwagi na częściowe uwzględnienie apelacji (punkt 4.).

Lidia Merska Lech Dłuski Magdalena Wygonowska